

החזרות
החדים
בישראל

סוציולוגיה

מחשבה חדשה על תולדות הניהול

פרופ' יהודה שנהב, החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה באוניברסיטת תל אביב, עמית מחקר במכון ון ליר בירושלים

החוקר המצוטט ביותר של פרופ' יהודה שנהב עוסקת בכתיבה מחורשת של הסוציולוגיה וההיסטוריה של הניהול בסוף המאה ה-19 (כך למשל ספרו Manufacturing Rationality, שהתפרסם בהוצאת אוקספורד). מחקריו מנפצים מיתוסים נפוצים. כאחד ממחקריו הראה כי התפיסה המסורתית שהתפתחה טכנולוגית היא זו שהביאה להתפתחות הניהול המקצועי שגויה, והוכיח סיבתיות הפוכה: התפתחות הניהול, שנבעה מצורך לשלוט בעובדים, היתה הודו לקירומן של טכנולוגיות שאפשרו זאת.

רזומה: בן 60. חואר שני בחטיבה וניהול מהטכניון; דוקטורט באוניברסיטת סטנפורד; לימד באוניברסיטאות סטנפורד, קולומביה, פרינסטון, ויסקונסין ואייובה; שימש ראש החוג ללימודים מתקדמים במכון ון ליר; שימש כעורך כתב העת "תיאוריה וביקורת"; כיום עורך בכיר של כתב העת האירופי Organization Studies

פרסים: מלגת אלון

פרס דורותי הארלו על מצוינות במחקר מטעם האקדמיה האמריקאית לניהול

למחקריו של שנהב יש חשיבות גדולה להבנת העולם העסקי בן זמננו, שבו צמחו תאגידים לממדי ענק. "מנהלים שול-טים היום בתאגידים שאוכלוסייתם היא

בגודל של מדינות", הוא אומר. "וולמארט, למשל, מעסיקה יותר משני מיליון עובדים. אבל בעוד שמדינות מפתחות מחשבה פוליטית, כולל תהליכים של דמוקרטיזציה, תאגידים מתנהגים כאילו זה לא נוגע להם. הם הרי מונעים על ידי רווח. כך נוצרים כיסים לגיטימיים של דיקטטורה בתוך העולם שמי כנה את עצמו דמוקרטי".

שנהב ידוע בישראל ובעולם גם בשל עבודותיו בתחום של אתניות וגזענות. לפני כעשור פרסם את ספרו "היהודים הערבים: לאומיות, רת ואתניות", שעורר תגובות נזעזעות. ב-2010 פרסם ספר נוסף, "במלכודת הקו הירוק". הוא פעיל מאוד גם מחוץ לאקדמיה, ובין השאר היה בין מייסדי "הקשת הדמוקרטית המזרחית" ותנועת "ארץ יושביה" שמתנגדת למתווה שתי המדינות.

ההשראה: "אני לומד מכולם. האנשים האנדרשיים שסביבי הם מקור ההשראה שלי".

מדעי הרוח

ריאליסטי

פרופ' דוד אנוך, ראש החוג לפילוסופיה ומרצה בחוג למשפטים באוניברסיטה העברית

החוקר מחקריו של פרופ' דוד אנוך עוסק בפילוסופיה של המוסר ושל המשפט. בספרו הראשון, Taking Morality Seriously: A Defense of Robust Realism (בתרגום חרי

רזומה: בן 41. חואר ראשון בתל אביב במשפטים ובפילוסופיה. דוקטורט בפילוסופיה ב-NYU

פרסים: פרס ברנו של יד הנדיב; פרס צלטנר לחוקר צעיר במשפט; פרס חשין לחוקר צעיר מצטיין במשפט; מלגת פולברייט; פרס נשיא האוניברסיטה העברית לחוקר מצטיין ע"ש בן פורת

פשי: "להתייחס למוסר כרצינות: זהו על הריאליזם החוקרי שפורסם בהוצאת אוקספורד, הוא פותח שישנן אמיתות ומוסרות אובייקטיביות שהאנושות מגלה ולא ממציאה. העמדה שעליה מגן אנוך בספרו ובמחקריו הריאליזם מוסרי החוקרי קובעת כי עובדות מוסריות, ובהן עובדות כים מוסריים ומוסריות הטוב והרע, קיימות במציאות גם ללא ההכרה האנושית בהן. עמדה זו נחשבת לא פופולרית בעולם שכתב את החוקר רט שלו; כיום, במקום מחקרים שפופולריים

אנוך וחוקרים נוספים, צוברת עמדה זו תאורה מכים. מאמריו של אנוך מתפרסמים במגוון העת הניקורתיים ביותר בתחומנו והוא נחשב על ידי עמיתים לחוקר בולט שזוכה לתהילה הולכת ומתרחבת. "הספר שלי הוא הגנה על ריאליזם קשה ביחס למוסר. הוא עדיין נחשב לכי התקבלות ראשונים אבל נראה שיש לו השפעה", קובע אנוך. נזהר לעבוד ולחקור בישראל. "זה לא מובן מאליו שאני בארץ ואני לא מבטיח הבטחות לגבי העתיד", אומר אנוך. "מבחינתנו החוקר לטה להיות בארץ, נכון לעכשיו, קשה להשיג שכאן אנחנו וילדינו מרגישים בנוח. הסביבה האינטלקטואלית של האוניברסיטה העברית היא טובה דיה והאוניברסיטה מאפשרת לי להיות בקשר עם חוקרים בכל העולם מצד שני זה מחייב אותי לטוס כל הזמן בהשוואה לאוניברסיטאות המרכזיות ביותר אני כהחלט משלם מחיר מקצועי, אך זה לא גבוה מדי. בארצות הברית השוק החוקרי והחוקרים הכוכבים מקבלים עות מאוד גבוהות, ואילו בארץ פערי השכר בין פרופסור מחזור לכזה שאינו מחזור לא גבוהים מאוד. לפילוסוף לא כואב לעבוד במקום. יש גם היבטים פוליטיים ותרבותיים במקום שבו קורים דברים שאתה מתנגד להם ככל נימי נפשך אתה מרגיש דחוי. אם תשאל לי להסביר למה אני כאן, אני לא אחזק בזה עוד הרבה זמן".

וקה שתה...
מסמך חובות
תצוגה כ
23